N°. 98. A°. 1838.

ZATURDAG, den 8sten DECEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 1 December 1838.

Door Zijne Majesteit den Koning, is bij Besluit van den 7 Augustus 1838, No. 69:

1°. Goedgekeurd en bevestigd de navolgende door den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen gedane aanstellingen en bevorderingen, als:

Van JOOST ZAAL, tot *Lid van den Kolonialen Raad.*

Van J. G. W. BÜNFFER, tot *Eerste Commies bij de Administratie van Financien.*

Van N. M. SCHUSTER, tot *Tweede Commies bij de Administratie van Financien.*

Van C. RENS en R. H. BRAAM, tot *Eerste Klerken bij dezelve Administratie.*

Van CAREL FRIEDRICH WILHELM FORCKE, tot *Dienaar van Justitie.*

Van CAREL SCHERNER, tot *Houtvaulschrijver.*

Van JOHANNES ABRAHAMSZ, tot *Scriba bij het Collegium Medicum en bij de Commissie tot onderzoek naar de ziekte der Melaatschheid.*

Van H. D. BEIJDERHASE, tot *Bijlegger bij de Saramaccaner Boschnegers.*

Van JOHAN CHRISTOFFEL THEIL, tot *Posthouder en Resident bij de Saramaccaner Boschnegers.*

Van EGBERTUS JOHANNES VAN WIJHE, tot *Adjunct Griffier bij het Geregtshof.*

Van JACOB EVERT WESENHAGEN, tot *Tweede Commies bij het Geregtshof.*

Van ISAAC VAN LIER, tot *Adjunct Assistent ten burele van den Procureur Generaal.*

Van HENDRIK SIMON ABENDANON, tot *Tweede Commies bij de Particuliere West-Indische Bank.*

Van DAVID VAN LENNEP CAMP, tot *Tweede Commies ter Gouvernements Secretarij.*

Van GERHARDUS VAN WIJK JR., tot *Eerste Klerk ter Gouvernements Secretarij.*

Van CHRISTOFFEL LEONARD GEORGE VAN AMSON, JOHANNES ABRAHAM DE VEER en CHRISTIAAN SALOMO SPILLENAAR, tot *Klerken ter Gouvernements Secretarij.*

Van JACOBUS BODERLEI, tot *Veldwachter.*

Van ANDRIES DE RANDAMIE, tot *Tweede Substituut Exploicteur.* — En

Van JACOB ABRAHAM ALEXANDER, tot *Derde Substituut Exploicteur.*

2°. Goedgekeurd en bevestigd het verleend *eervol* ontslag:

Aan HANS KLINT, als *Lid van den Kolonialen Raad;* — en

Aan H. H. HEPPERINK, als *Scriba bij het Collegium Medicum en bij de Commissie tot onderzoek naar de ziekte der Melaatschheid.*

En voorts het verleend *ontslag* aan JOHANNES WOUTERS en DIRK DE VRIES, als *Veldwachters.*

3°. Goedgekeurd en bevestigd de door den Gouverneur Generaal gedane aanstellingen en bevorderingen bij de Landelijke Schutterij, als:

Van J. H. GEURSMAN, tot *Eerste Luitenant*, van M. KERSTEN, tot *Tweede Luitenant* en van CAREL VAN HEES Pz., tot *Vaandrig*, alle in de divisie *Matappica.*

Van WILLIAM MAC INTOSH, tot *Eerste Luitenant*, ALEXANDER MAC INTOSH, tot *Tweede Luitenant* en JOHN MAC BEAN, tot *Vaandrig*, alle in het Opper-district [illegible].

Van HENDRIK FRANÇOIS RITTER, tot *Kapitein*, CORNELIS EGBERTUS [illegible], tot *Eerste Luitenant*, ANTHONIJ WARTON WHITE, tot *Tweede Luitenant* en [illegible] ADAM SERRURIER, tot *Vaandrig*, allen in de [illegible].

Van P. KIEVEL, tot *Tweede Luitenant*, J. D. HORST, tot *Tweede Luitenant* en J. J. BONN, tot *Vaandrig*, alle in de divisie *Para;* — en

Van J. F. DE FRIDERICI, tot *Vaandrig* in de divisie *Boven Cottica* en *Perica.*

4°. Goedgekeurd en bevestigd, het verleend *eervol* ontslag aan de Officieren bij de Landelijke Schutterij, als:

Aan A. UMGEWAND en G. KUSTNER, als *Kapiteins* der divisie *Beneden Cottica* en WILLIAM FERRIER, als *Eerste Luitenant* in het Opper-district *Nickerie.*

De Gouvernements Secretaris
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE-STAND.

PARAMARIBO, den 6 December 1838.

Heden zijn in *Ondertrouw* opgenomen: PETER MAC GEORGE en PHILIPPINA JOHANNA JEGER, Weduwe THOMAS ANTHONY PITT, beide alhier woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

PARAMARIBO, den 6 December 1838.

Het TORENGEBOUW binnen het Fort *Zeelandia* afgebroken, en mitsdien het zich daarin bevindende *UURWERK* vooreerst buiten werking gesteld zullende worden, zoo zal, tot nadere voorziening, ter regeling van den juisten tijd, voortaan op den middag, telkens een Kanonschot van een van Z. M. ter reede aanwezige Oorlogschepen worden gedaan.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

Mengelingen.

DE VISITE-KAARTJES.

»Het gebruik der visite-kaartjes is bij onze zeden even belagchelijk als gevaarlijk; wel verre van de beleefdheid te bevorderen, hebben zij derzelver plaats ingenomen. Inderdaad heeft het visite-kaartje de visite zelve vervangen, zoodat het gezellig verkeer veelal in eenen ijdelen vorm is veranderd. Want door iemand een kaartje te zenden, geeft men geenszins te kennen, dat men bij hem een bezoek heeft willen afleggen, en hem niet te huis heeft getroffen."

Het voorgaande *requisitoir* werd, eenige dagen geleden, in een gezelschap van jonge lieden, tegen de visite-kaartjes uitgebragt. Politieke vraagstukken en maatschappelijke hervormingen laten zich zeer wel behandelen onder het genot van een kopje thee of van eene geurvolle Havana-sigaar. Het nieuwe jaar naderde met rasse schreden: geen wonder dus, dat het gesprek op dit onderwerp viel. Men was het daarover eens, dat nieuwjaars-geschenken zeer aangenaam zijn voor degenen, die dezelve ontvangen, doch niemand verdedigde zich de visite-kaartjes te verdedigen.

— Is het mogelijk, zeide men, dat verstandige menschen nog aan deze nietsbeduidende *etiquette* kunnen hechten, wanneer het niemand onbekend is, dat de kaartjes, door tot dit einde gehuurde lieden, worden bezorgd.

— Toen men dit gevoelen genoegzaam door redenen had gestaafd, kwamen de voorbeelden op het tapijt.

— Men kan zich naauwelijks een denkbeeld kunnen maken, sprak een der aanwezigen van de onheilen, die door de visite-kaartjes zijn veroorzaakt. Twee jaren geleden, tusschen 7 en 8 ure, des morgens, lag ik nog te bed, daar ik den vorigen avond op een bal had doorgebragt, en sliep zeer vast, toen mijn knecht mij met een groot gerucht kwam wekken. — Mijnheer, sprak hij, kleed u spoedig aan, want beneden zijn heeren, die u verlangen te spreken. — Zeg hun, dat ik nog slaap, antwoordde ik gemelijk. — Zij zeggen, dat er haast bij is en dat het over de uitdaging van gisteren avond is. — Eene uitdaging! dacht ik, zeker begeert een vriend, dat ik zijn getuige zal zijn. Daarop aan deze vermeende oproeping der vriendschap gehoor gevende, haastte ik mij het bed te verlaten. Beneden gekomen, vond ik drie heeren, doch geen derzelve was mij bekend.

— Mijne Heeren, vroeg ik hun, zoudt gij mij wel de rede van uw bezoek ter dezer ure willen verklaren?

— Mij dunkt, dat dezelve in het oog loopt, antwoordde een hunner, met eenen glimlach, want ik ben uwe tegenpartij en deze twee heeren zijn mijne getuigen. Ik kom u afhalen, om ons gezamenlijk naar de gisteren avond afgesproken plaats te begeven.

— Zeer wel, maar zoude ik van u mogen vernemen, waarom wij verpligt zijn ons met elkander te meten?

— Zijt gij dan niet de heer Arthur D.....

— Dezelfde, maar wat bewijst dit?

— Dit bewijst, dat gij mij gisteren avond, bij het uitgaan van het *Théâtre Français*, op de grofste wijze hebt beleedigd in de persoon eener dame, welke ik vergezelde.

— Ik! gij herkent mij dus!

— Uwe trekken heb ik niet duidelijk kunnen onderscheiden, want wij waren in eenen donkeren gang, en bovendien, werden wij door het gedrang spoedig van elkander gescheiden; maar gij behoort u dit te herinneren. In allen geval hebben wij onze kaartjes gewisseld en ziedaar het uwe.

— Inderdaad, dit kaartje bevat mijnen naam en woonplaats, maar ik ontken ten sterkste, dat ik u hetzelve ter hand heb gesteld.

— Drijft gij den spot met mij, mijnheer, of weigert gij mij voor den aangedanen hoon satisfactie te geven?

Het geschil werd heviger; beleedigende uitdrukkingen werden wederzijdsch gewisseld, en wij begaven ons op het terrein. Mijne getuigen verzekerden te vergeefs mijne tegenpartij dat ik

den vorigen avond geen twist in het *Théâtre Français* kon gehad hebben, daar ik dienzelfden avond met hen op een bal in den *Faubourg St. Germain* had doorgebragt; dat ik ten acht ure aldaar gekomen, eerst ten twee ure was vertrokken, en zij mij geen oogenblik uit het oog hadden verloren. Het bewijs van dit *Alibi* kwam te laat; reeds zoo vele wederzijdsche beleedigingen hadden plaats gehad, dat het gevecht niet meer kon worden vermeden. Ik vocht dus voor eigene rekening, en ontving eene wonde, die mij veertien dagen het bed deed houden. Om mij te troosten, verhaalde mij een mijner vrienden eene anecdote, die met de mijne eenige gelijkenis heeft, schoon dezelve nog ongelukkiger gevolgen heeft gehad.

De heer Théodore P., zoon van den bankier van dien naam, had zich steeds loffelijk gedragen en bezat eenen zeer goeden naam. Doch op eenmaal keerden zijne vrienden hem den rug toe, en ieder behandelde hem met eene ongewone minachting. Te regt hierover verwonderd, stelde hij te vergeefs alle pogingen in het werk, om de oorzaak dezer handelwijze op te sporen. Eindelijk vertrouwde hij zich aan eenen zijner oude medestudenten, eenen advocaat, die de zeldzame kunst verstond van te zwijgen.

— Ik begrijp u niet, sprak deze, en uwe vragen komen mij vreemd voor. Gij dwingt mij om u iets onaangenaams te zeggen; maar dewijl gij het mij op den man afvraagt, ben ik nog te veel uw vriend, om het u te willen verzwijgen. De reden der behandeling, waarover gij u beklaagt, is uw gehouden gedrag ten opzigte van uw geschil met eenen zekeren kapitein van de jagers.

— Welken kapitein en welk geschil bedoelt gij?

— Gij weet wel wat ik meen, het gebeurde in de groote opera! de Kapitein had ongelijk, en juist om deze reden moest gij op satisfactie aandringen. Gij had eene zware beleediging ondergaan, welke slechts in het bloed van uwen vijand kon worden uitgewischt. Al deze bijzonderheden zijn algemeen bekend: gij wisseldet uwe kaartjes, en den volgenden morgen zou het tweegevecht te *Montrouge* plaats hebben. Op het bepaalde uur bevond de kapitein zich met zijne twee getuigen ter bewuster plaatse: zij wachtten twee uren te vergeefs op u: evenwel had de kapitein u verwittigd, dat hij, op last van den minister van oorlog, nog denzelfden avond naar *Algiers* moest vertrekken. Het wachten eindelijk moede, stapte hij in het rijtuig met zijne twee getuigen; doch hoe groot was zijne verwondering, bij het vernemen dat gij om 6 ure des morgens naar *Rouen* waart vertrokken! Is dit niet de ware toedragt der zaak?

— Het is een afschuwelijke laster!

— Gij weet wel beter, dat de kapitein was toch geen man om der waarheid te kort te doen. Hij is in den laatsten veldtogt gesneuveld: maar zijne getuigen, beiden geloofwaardig, kunnen voor de waarheid van het gebeurde instaan. Ik raad u dus niet aan, mijn vriend, om u door eene ontkenning te willen verontschuldigen; want dit middel van verdediging zoude niemand overtuigen, en slechts strekken om de zaak te verergeren.

De jongeling bleef verbaasd, want nimmer had hij eenig geschil in de groote opera gehad; maar blijkbaar was het, dat een lafaard zijn kaartje den kapitein in de hand had gestopt, om zich aan de kansen van het gevecht te onttrekken; en dat dit kaartje tegen hem had getuigd. Te overmaat van ongeluk was de kapitein, die alleen in staat was zijne dwaling te erkennen, gesneuveld, en konden de getuigen dit alleen verklaren, dat de kapitein hun de heer Théodore P. als zijne tegenpartij genoemd en het kaartje, waarop deze naam stond, vertoond had. De ongelukkige jongeling had dus geen middel overig, om de publieke meening ten zijnen opzigte tot inkeer te brengen, en ondanks alle aangewende pogingen, was hij zijnen goeden naam voor altoos kwijt.

De twee verhalen van Arthur gaven nieuwen klem aan de tegen de visite-kaartjes aangevoerde drangredenen. Inderdaad kan men niet ontkennen, dat derzelver uitwisseling in dergelijke gevallen, niet dikwijls tot helsche listen en grove dwalingen aanleiding geeft. Maar dit is nog niet alles: vele andere misbruiken voegen zich hierbij, waarvan de opsomming huivering zou verwekken. Aan welke gevaren zijt gij niet blootgesteld, zoo gij het ongeluk hebt gehad een visite-kaartje, waarop uw naam staat, op straat te laten vallen! Van dit oogenblik af hangen u de grootste rampen boven het hoofd. Het minste, dat u kan overkomen, is, dat vier gendarmes door eenen kommissaris van policie geleid, zich bij u komen aandienen. Men opent uwen secretaire, doorzoekt uwe meubelen, neemt uwe papieren in beslag en brengt u achter het slot, gij verschijnt voor den regter tot instructie, en hebt de grootste moeite om te bewijzen, dat gij een rustig ingezetene zijt, die nimmer deel aan eenige zamenzwering tegen het bestuur heeft genomen. Al deze moeijelijkheden hebt gij ondergaan, omdat uw kaartje door eenen woelgeest is opgeraapt, in wiens portefeuille men het gevonden heeft, welke aanduiding voldoende is geweest om uwe veiligheid in gevaar te brengen. Menig beruchte boosdoener werd welligt voor zoodanig gehouden, alleen omdat hij zijn kaartje had verloren!

Het misbruik der kaartjes strekt zich uit tot de invitatie-biljetten. Spotvogels weten zich behendig in het bezit van sommige dier briefjes te stellen, waarvan de inhoud gedrukt, doch de naam in blanko gelaten is; dit geeft aanleiding tot vele luimige streken. Eens ontving ik op deze wijze eene uitnoodiging tot een bal; ik kon de menschen niet, die mij verzocht hadden, doch een achttienjarig jongeling zijnde maakte men weinig komplimenten met mij, terwijl ik, voor eenen onvermoeiden danser te boek staande, op alle danspartijen welkom was. Ik kreeg dus geen argwaan, zond mijn kaartje aan het bewuste huis en kwam ter bestemder tijd aldaar aan. Ten negen ure trad ik de zaal binnen, en vond den heer en de vrouw des huizes alleen over elkander zittende en elk voor zich een dagblad lezende. Zij waren over mijn bezoek zeer verwonderd, terwijl ik mijne verbazing over hunne eenzaamheid kwalijk kon verbergen. Na eenige oogenblikken van wederzijdsche verlegenheid, kwam ik moedig ter zake en toonde hun mijn invitatie-biljet. Toen bleek het, dat ik mij had laten misleiden, en om mij schadeloos te stellen werd ik op de vriendelijkste wijze eens voor altijd verzocht, om een wekelijksch bal bij te wonen.

— Ik weet een geval, sprak een ander der jonge lieden, hetwelk op lang na zulk een goed einde niet heeft genomen. De heer B.... maakte zijn hof aan een meisje, dat voor eene zeer rijke partij te boek stond. Deze zaak moest met kieschheid en omzigtigheid worden behandeld. De familie van mejufvrouw M. bewoonde des zomers eene buitenplaats bij *St. Maur*. Eens kwamen aldaar twintig of dertig personen aan, welke allen hunne gelukwenschingen aanboden, omtrent het bepaalde huwelijk van mejufvrouw M. met den heer B.; toen de familie dit ontkende, toonde men gedrukte brieven, waarin dit huwelijk was vermeld. Deze circulairen waren door geheel *Parijs* verspreid. Men oordeele over de gramschap en verontwaardiging der familie. Inmiddels had de heer B., van alles onbewust, door hetzelfde kanaal eene invitatie ten eten ontvangen. Ik behoef u niet te zeggen, hoedanig hij werd ontvangen! Het huis werd hem gesloten, en twee maanden daarna trouwde mejufvrouw M. met eenen rijken ontvanger-generaal.

Om tot de visite-kaartjes terug te keeren, moet ik aanmerken, dat het aloude gebruik, om dezelve met het nieuwe jaar bij honderden te doen rondbrengen, regt zonderling is. Deze pligtpleging beduidt alsdan, dat men aan iemand denkt en met hem in den loop van het jaar zijne betrekkingen wil onderhouden. Echter brengt men dikwijls de rest van het jaar door, zonder elkander te zien of de minste vriendschap te betoonen. Evenwel zullen degenen, die, welligt door de lompheid van uwen knecht, vergeten zijn, dit verzuim zeer euvel opnemen. In het vorige jaar ontving ik, een paar dagen na nieuwe jaar, meer dan veertig kaartjes van mij onbekende personen. Ik betaalde deze veertig beleefdheden met gelijke munt, niet zonder eenige verwaandheid over zoo veel vriendelijkheid ten mijnen opzigte. Maar het hinkende paard kwam achteraan. Weldra werd ik door eenige mijner bekenden zeer koel bejegend. Een vriend mijner familie gaf een schitterend bal, waarop ik niet werd genoodigd, en de heer van den huize zeide tegen iemand mijner bekenden: — Zoudt gij wel gelooven, dat de heer Alfred B... zich niet eens verwaardigd heeft, mij met nieuw-jaar een kaartje te zenden? Ik liet de zaak onderzoeken en vernam, dat de rondbrenger mijner kaartjes, die er vele te bezorgen had, een ander lijstje voor het mijne had genomen.

Sommigen, de onbeduidendheid der visitekaartjes in aanmerking nemende, hebben er eene soort van nieuwjaars-geschenk van gemaakt; men schrijft zijnen naam op den rug van eene *aquarelle* en het visite-kaartje wordt alzoo een voorwerp van weelde en kunst. De schoorsteenmantel wordt op deze wijze in een museum herschapen. Dank zij dezer verbetering, zijn de kaartjes niet meer gevaarlijk, want zulke kostbare verliest men niet, en worden bij gelegenheid van een tweegevecht niet uitgewisseld.

— Neen mijne heeren, riep een ander der aanwezenden uit, geschilderde kaarten zijn ook gevaarlijk, en ik zelf heb daarvan de treurige ondervinding. Zekere barones had veel invloed op eenen oom, wiens eenige erfgenaam ik was; ik betoonde haar vele oplettendheden, en daar zij eene liefhebster is van schilderijen, kocht ik voorleden jaar eene heerlijke *aquarelle*, die ik haar op nieuwejaarsdag toezond. Den volgenden dag kwam ik haar bezoeken, en meende haar hartelijken dank te zullen ontvangen. Doch hoe groot was mijne verbazing, toen ik niet werd binnengelaten! Bij mijnen oom ondervond ik eene dergelijke teleurstelling. Te vergeefs giste ik naar de reden van zulk eene handelwijze, niets in mijn gehouden gedrag verklaarde mij de oorzaak van deze dubbele ongenade.

Een oud vriend van mijn' oom loste het raadsel op, door mij de geschiedenis der barones te verhalen. De groote dame was in hare jeugd een boerinnetje geweest, zijnde slechts de dochter van eenen armen molenaar: te midden der kippen en ganzen opgevoed, werd zij door eenen huzarenofficier geschaakt, deze leefde met haar te *Parijs*, alwaar zij zich den tijd zoo wel ten nutte wist te maken, dat zij eenige jaren daarna weduwe van eenen generaal werd. Deze werd door eenen baron opgevolgd, die, op hare schatten verliefd, haar ten huwelijksaltaar geleidde, en den tempel der groote wereld deed binnentreden. Sedert op nieuw weduwe geworden, heeft zij zich eene aanzienlijke geslachtlijst aangeschaft; wil in ernst doen gelooven, dat zij van eene adellijke familie is, en vergeeft niet de minste zinspeling op hare herderlijke afkomst.

Ongelukkig verbeeldde de *aquarelle*, door mij aan de barones gezonden, een jong boerenmeisje, dat graan voor de kippen uitstrooit; en op den achtergrond zag men eenen molen! Mijn oom is kort daarop gestorven, na zijn geheele vermogen aan eenen verren bloedverwant te hebben nagelaten.

Het gezelschap kwam, alvorens uit een te gaan, tot de navolgende conclusie: Trachten wij kaartjes en ceremonie-visites te doen afschaffen, en gaan wij liever degenen, welke wij vriendschap en achting toedragen, zelve bezoeken; dit zal beter dan alle kaartjes van de wereld aan het oogmerk beantwoorden.

Advertentiën.

De HEEMRAAD der Divisie *Saramacca*, brengt bij deze ter kennisse van belanghebbenden, dat van *heden* af aan, de water door het *Kanaal van Saramacca*, zal blijven opengesteld.

Paramaribo, den 4 December 1838.

De Heemraad voornoemd,
J. ZAAL.

SURINAAMSCHE MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID.

*** Vergadering van HOOFD-BESTUURDERS EN ONDERSCHEIDENE COMMISSIEN, op Dingsdag den 11 December 1838, 's avonds ten 7½ uren, in het locaal van de Loge CONCORDIA.

(41977) Extra *YELLOW EN LIGHT-BROWN HAVANA SIGAREN*, te bekomen bij

De Wed. J. VAN PRAAG.

VAN DE STEEN-FABRIEK WOLFFS IJVER

worden STEENEN en TIGCHELS te koop aangeboden, en word voor gemeld Fabriek een STRAATWAGEN of zoogenaamde *KAR*, voor eene *billijke prijs* verlangd; — Adres bij

H. M. WOLFF DE FRIDERICI,
privé en qq.
(41995)

(41978) A. SALOMONS, zal op Maandag den 10den dezer om 9 uren, op Vendu verkoopen:

50 Piès BOLLETRIE-, GROENHART- en KONTHOUT, WANE PLANKEN en PONTE KNIEN, voor rekening den Hoatgrond *Onoribo*, alsmede diverse ZIJDEN en MODE WAREN, 20 kwart tonnen ROOKSPEK; en de Neger Amis; aankomende den Boedel A. FORTUIN.

Voorts nog een Koffer NETELDOEK en een dito met NETELDOEKSCHE DOEKEN, om verkoop rekening te sluiten.

(41969) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal Maandag den 10den dezer, des namiddags 4 uren, ten zijnen Huize verkoopen:

PROVISIEN, STUKGOEDEREN en diverse GOEDEREN om verkoop rekening te sluiten.

Scheepstijdingen.

Uitgeklaard.

Den 4den dezer, de Nd. Am. Brik *Charles*, Kapt. James Rowe, naar Boston; lading: 249 vaten Melassie.

Uitgezeild.

Den 5den dezer, Z. M. Brik van Oorlog DE *VALK*, gekommandeerd door den Kapt. Luit. ter Zee, G. van Lennep Coster Jr., naar Curaçao.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.